

Põlvamaa ja Võrumaa veerel asuvale Pokumaale kerkis aastaga kaht murumätast meenutav palkidest ning laudkatusega külaliskeskus ehk Pokukoda.

Äp

Teet Reier
teet.reier@aripaev.ee

Kruusatee Koorastest Urvaste poole keerutab küll järvede, küll metsade vahel. Ühel hetkel, kui mets teeservadest taandub, kerkib vaataja silmade ette korraga kummaline palkmaja, kõrge laudkatust nagu juuksed peas.

Õigemini on maju lausa kaks, üks väiksem, teine suurem, sõbralikult üksteisega külgepidi koos nagu mättad metsa all.

Eks nende looja, kunstnik ja kirjanik Edgar Valter kunagi mätastest inspiratsiooni ammutaski.

Tema raamatutes said märgades lohkudes elutsevatest mätastest pokud, ehk siis huvitavad ja uudishimulikud tegelased.

Ja et nende rõõmsat sehkendamist ka teistega jagada ning viia meid kätpidi tagasi looduse juurde, tekkis siia Võrumaa veerekese peale Pokumaa.

Esimene uus hoone astus paberilt maapeale

Loomulikult ei saa ükski teemapark hakkama ilma külaliskeskuseta, seda enam, et enamik Pokumaa hooneid on seni veel alles paberil. Aastal 2002 sai Edgar Valterilt paberile ka Pokukoja viisand, mille arhitekt Tiit Hansen hiljem projektiks vormistas.

Kaks palkidest majakest meenutavad sõbralikku pokupaari, kelle laudkatuse sisse peitunud silmad sõbralikult maailma uudistavad.

Tõsi, algse kavandi kohaselt pidi katusekate valmistatama õlgedest, arhitekt aga tegi panuse hoopiski laudadele. Ja ei saa öelda,

et see kehvalt välja oleks kukkunud.

Hoone seinad on valminud kohati aukartustäratava paksusega palkidest, mille vahelt siin-seal paistab samalt. Kohaliku Ess-soo pealt korjatud muideks, vähemalt osaliselt. Sellesama kuri-kuulsa Ess-soo, mille üle kangete vaidlus käib.

Riik tahaks hakata sealt turvast kaevandama, kohalikud aga soovivad selle maa-nurga ainsa soo säilitamist sellisena, nagu ta on.

Vähemalt osa soost säilib nüüd Pokukoja palkide vahele topitud sambla näol kindlasti.

Mõlema hoone alla jagub ka maakivist seinade ja vana-dest tellistest laotud võlvlaega keldrit. Telliseid jagub ka ahjudesse, põrandale ja trepikäigu seina.

Vähemalt osa taas kasutamist leidnud kividest pärineb kunagise Urvaste meierei varemetest.

Pokukojas vaatamist ja tegemist kõigile

Ruumi on Pokukojas lahedalt, lisaks keldrile jagub hoone suuremas osas tegevust veel kolmele korrusele. Katuse alla pugunud mängutoast võib leida Edgar Valteri raamatutest pärit tegelasi, tõsi siin juba nukulikul kujul.

Tellisseintega keerdtrepile lisaks pääseb mängutuppa ka Pokukoja köögipoolelt, ainult seda teed kasutades tuleb käpuli pugeda läbi kitsukese ava, et pääseda ülesviivale trepile.

Ääretult põnev, nii vormilt kui ka materjalilt on Pokukoja mööbel, mille autorid on Puupanga meistrid.

Siin on väga osavalt kasutatud ära otse loodusest pärit puitu, mida kaunistab oksa-

kohtade või siis ürasekikäiku-de muster.

Looduse imelised mustrid

Viimasega on üleni kaetud ka üks peenikesest kuusest trepikäepide, mis on ehk omapärasemgi kui pärismaalaste tätoveeringud või keerukad käsitöökirjad. Loodus üraseki näol on teinud siin ära tõelise kujundustöö.

Loodetavasti on Pokukoja kerkimine kehvadele aegadele vaatamata siiski heaks lähteks kogu Pokumaa kujunemisele, sest erinevaid ehitisi on siia kavandatud veel teisigi.

Kaks palkidest majakest meenutavad sõbralikku pokupaari, kelle laudkatuse sisse peitunud silmad sõbralikult maailma uudistavad.